

Zbornik povzetkov konference

SINERGIJA MODELOV IN IZZIVI POUČEVANJA SLOVENSKEGA JEZIKA NA HRVAŠKEM

28. november 2018

Ljubljana

SINERGIJA MODELOV IN IZZIVI POUČEVANJA SLOVENSKEGA JEZIKA NA HRVAŠKEM

Zbornik povzetkov konference, Ljubljana, 28. november 2018

Programski in organizacijski odbor konference: Roman Gruden, Mojca Medvešek, Katalin Munda Hirnök in Sonja Novak Lukanović

Uredili: Mojca Medvešek in Katalin Munda Hirnök

Oblikovanje in prelom: Mojca Medvešek

Jezikovni pregled: Jasmina Vajda Vrhunec

Izdajatelj: Inštitut za narodnostna vprašanja

Za izdajatelja: Sonja Novak Lukanović

Finančna podpora: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

E-publikacija je dostopna na spletnem naslovu:

<http://www.inv.si/>

© 2018 Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID=297429248

ISBN 978-961-6159-64-7 (epub)

Kazalo

Uvodna beseda.....	4
Povzetki referatov	5
1. SKLOP – POMEN UČENJA JEZIKA ZA MANJŠINO	5
SLOVENSKA DRŽAVNA JEZIKOVNA POLITIKA IN ZAMEJSTVO – OD SLOVENŠČINE DO SLOVENSTVA IN NAZAJ, Marko Stabej	5
STALIŠČA UČENCEV, DIJAKOV IN STARŠEV O UČENJU SLOVENSKEGA JEZIKA V VARAŽDINSKI IN MEDŽIMURSKI ŽUPANIJI, Mojca Medvešek	6
POUČEVANJE IN UČENJE SLOVENŠČINE V TUJINI, Tatjana Vučajnk	7
2. SKLOP – IZVAJANJE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE V VARAŽDINSKI ŽUPANIJI	8
SPREMLJANJE NAPREDOVANJA UČENCEV, VREDNOTENJE ZNANJA, DOMAČE NALOGE – KDAJ POSTANE UČENJE JEZIKA OBREMENITEV?, Damjana Hliš	8
POMEN POVEZAV S ŠOLAMI IN DRUGIMI USTANOVAMI V SLOVENIJI ZA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI IZVAJANJA DOPOLNILNEGA POUKA, Nina Žnidarič	9
KOLIČINSKO RAZMERJE RAZLIČNIH VSEBIN PRI IZVAJANJU DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE: UČENJE JEZIKA IN SPOZNAVANJE KULTURE, Mateja Krajnc	10
NAČINI MOTIVIRANJA UČENCEV (IN STARŠEV) ZA OBISKOVANJE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENSKEGA JEZIKA NA HRVAŠKEM TER NA DRUGI STRANI VODSTEV ŠOL ZA ORGANIZACIJO IN PROMOCIJO POUKA, Polona Žalar	11
3. SKLOP – PREDSTAVITEV »VESELE SLOVENŠČINE« NA POLETNI ŠOLI	12
PRIMER OBRAVNAVE MÖDERNDORFERJEVEGA ROMANA KIT NA PLAŽI ZA UČENCE PRISELJENCE OZIROMA ZA UČENCE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE V TUJINI, Zvonka Kajba	12
INDIVIDUALIZACIJA POUKA SLOVENŠČINE V HETEROGENIH SKUPINAH S POMOČJO IKT, Barbara Upale	13
SLOVENŠČINA V ŽIVO, Bernarda Volavšek Kurasch in Tatjana Vučajnk	14
JEZIK IN KULTURA SKOZI IZVIRNO SLOVENSKO MLADINSKO LEPOSLOVJE, Tatjana Vučajnk	15
POTUJEMO V SLOVENIJO, Metoda Perger	16
Program konference.....	17
Prostor za zapiske	19

Uvodna beseda

Osnovna namena konference sta predstavitev izzivov poučevanja slovenščine na Hrvaškem, s katerimi se srečujejo učitelji, in iskanje sinergij med različnimi oblikami izvajanja poučevanja slovenskega jezika.

Z razpadom Socialistične federativne republike Jugoslavije (SFRJ) in nastankom novih držav so se na Hrvaškem v skladu s hrvaško in tudi slovensko zakonodajo postopno začeli razvijati in širiti različni modeli oziroma možnosti učenja slovenskega jezika. Ena izmed možnosti učenja slovenskega jezika na Hrvaškem je dopolnilni pouk maternega jezika in kulture (DPMJK), ki ima že več kot polstoletno tradicijo izvajanja v zahodnoevropskih (Nemčiji, Švici, Švedski, Avstriji itd.) in prekomorskih državah (Avstraliji, ZDA, Kanadi itd.), nekoliko manj časa pa se izvaja v državah, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije (Hrvaški, Srbiji, Bosni in Hercegovini itd.).

Na Hrvaškem se je v zadnjih dveh desetletjih povečal interes za učenje slovenskega jezika. Izvajanje dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture se je v nekoliko drugačni obliki razširilo tudi v Varaždinski in Medžimurski županiji. V zadnjih šestih letih so opravljene raziskave pokazale, da se kljub izkazanemu zadovoljstvu učencev in staršev z izvajanjem pouka slovenščine v Varaždinski županiji število učencev dopolnilnega pouka slovenščine in kulture iz leta v leto zmanjšuje. To pred različne deležnike izvajanja poučevanja slovenščine postavlja nove izzive.

Sonja Novak Lukanović,
direktorica Inštituta za narodnostna vprašanja

Povzetki referatov

1. SKLOP – POMEN UČENJA JEZIKA ZA MANJŠINO

SLOVENSKA DRŽAVNA JEZIKOVNA POLITIKA IN ZAMEJSTVO – OD SLOVENŠČINE DO SLOVENSTVA IN NAZAJ

Marko Stabej, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

Institucionalna slovenska državna jezikovna politika se šele dobro vzpostavlja. Prvi nacionalni jezikovnopolitični program je bil v državnem zboru sprejet leta 2007, drugi leta 2013, letos se pripravlja tretji. Skrb za slovenske manjšine v sosednjih državah je stalnica slovenske politike že vse od časa pred slovensko osamosvojitvijo, in sicer sega pretežno v obdobje po prvi svetovni vojni. Toda način in intenzivnost skrbi za manjšine, še posebej na področju jezikovnega načrtovanja, sta se precej spreminjala. Temeljno vprašanje je, kakšna naj bo učinkovita ter sodobnim okoliščinam in potrebam prilagojena slovenska jezikovna politika do zamejskih skupnosti.

Ključne besede: jezikovna politika, slovenščina, zamejstvo.

STALIŠČA UČENCEV, DIJAKOV IN STARŠEV O UČENJU SLOVENSKEGA JEZIKA V VARAŽDINSKI IN MEDŽIMURSKI ŽUPANIJ

Mojca Medvešek, Inštitut za narodnostna vprašanja

V desetletjih skupne države Jugoslavije se je na Hrvaškem slovenščina govorila večinoma v krogu družine in v kulturnih društvih. Zaradi lažjega vključevanja v družbo, številnih etnično mešanih zakonov in razširjanja ideje o skupni jugoslovanski pripadnosti se je tudi na ravni družine pogosto – predvsem v komunikaciji z otroki – opuščala raba slovenskega jezika. V takšnem družbenem kontekstu so se oblikovale generacije mladih, ki se slovenskega jezika niso naučili v družini, niti se ga niso imeli priložnosti učiti v šoli, zato so ga v velikem številu prenehali uporabljati v vsakdanjem življenju.

V Varaždinski in Medžimurski županiji, pa tudi v nekaterih drugih županijah na Hrvaškem so se v zadnjih letih izboljšale možnosti za učenje slovenščine.

V prispevku predstavljamo pravno ureditev učenja slovenščine na Hrvaškem, uresničevanje možnosti učenja slovenščine v Varaždinski in Medžimurski županiji v praksi ter nekatere izsledke izvedenih raziskav med učenci, dijaki in njihovimi starši. Raziskave so pokazale, da se mladi, ki se učijo slovenščino, večinoma opredeljujejo kot Hrvati, poleg tega je na podlagi njihovih odgovorov (raba jezika v družini, motivi za učenje slovenščine itd.) mogoče predvidevati, da jih ima le manjši del slovenske prednike. Izsledki raziskav so med drugim pokazali, da imajo učenci, dijaki in starši do učenja slovenskega jezika pozitiven odnos. Bolj kot potrebo po ohranjanju jezika kot pomembnega kazalnika etnične identitete so anketiranci v ospredje postavili pragmatične razloge za učenje jezika. V povezavi s tem velja omeniti, da je na Hrvaškem sicer opazno močno angažiranje posameznih pripadnikov slovenske skupnosti, ni pa zaznati širše etnične mobilizacije med slovensko skupnostjo.

Ključne besede: Varaždinska županija, Medžimurska županija, slovenščina, šola.

POUČEVANJE IN UČENJE SLOVENŠČINE V TUJINI

Tatjana Vučajnk, Univerza Alpe-Jadran v Celovcu

Učitelj se pri poučevanju slovenščine v tujini srečuje s heterogenimi skupinami, ki jih mora naučiti jezika in jih hkrati tudi motivirati za obiskovanje pouka, zlasti če se učenci k pouku prijavljajo prostovoljno. Načeloma kombinirane skupine z različno motivacijo za učenje jezika pred učitelja postavljajo številne izzive pri uresničevanju individualizacije in diferenciacije pouka. Za razvijanje sporazumevalne zmožnosti je tako ključnega pomena učno gradivo, ki ga učitelj glede na jezikovno in starostno raven svojih učencev pripravlja ter z njim sledi na začetku šolskega leta pripravljeni letni pripravi za pouk slovenščine. Ta upošteva smernice Skupnega evropskega jezikovnega okvira s poudarki na govorjenju, pisanju, poslušanju, branju, jezikovnih strukturah, besedišču in kulturi ter veljavnega učnega načrta za uradno poimenovanje oblike učenja slovenščine. Kot učitelj jezika kar naprej reflektira svoje delo z vidikov konteksta šole, didaktike, različnih virov, ki jih uporablja za in pri pouku, načrtovanja pouka, izvajanja učne ure, ocenjevanja ter upoštevanja samostojnega učenja.

Ključne besede: slovenščina, izbirni predmet, kombinirane skupine, jezikovna didaktika.

2. SKLOP – IZVAJANJE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE V VARAŽDINSKI ŽUPANIJI

SPREMLJANJE NAPREDOVANJA UČENCEV, VREDNOTENJE ZNANJA, DOMAČE NALOGE – KDAJ POSTANE UČENJE JEZIKA OBREMENITEV?

Damjana Hliš, Osnova šola Videm

Da učencem približamo delo in jim vzbudimo zanimanje za učenje, poskušamo uro narediti čim bolj zabavno, sproščeno. Pri urah slovenščine na slovenskih šolah spremljamo napredek s preverjanji in preizkusi znanja. Velik poudarek dajemo tudi temu, da učenec sam spremlja svoj napredek. Pri urah slovenskega jezika in kulture na hrvaških šolah pa je treba ubrati drugačne metode, saj ima že sam izraz »preizkus« negativen prizvok in učence odvrne. Prav tako imajo različno predznanje in sposobnosti, saj so v skupinah največkrat učenci različnih starostnih obdobj.

Napredek spremljamo na različne načine, na primer z vživljanjem v realne življenjske situacije, s tvorbo ustnih in pisnih besedil ipd. Pogosto priredimo znane igre (npr. Tic tac bum, Človek, ne jezi se, Activity), pripravimo kviz. Tudi klasične domače naloge načeloma ne dajemo, saj želimo, da jim učenje jezika ne povzroča dodatne obremenitve. Včasih dobijo za domačo nalogo branje krajše zgodbe ali knjige (v stilu bralne značke) ali zberejo podatke za delo, ki bo sledilo naslednjo uro.

Sledimo načelu, da dokler učenje poteka ob igri, pesmi, plesu ali ustvarjanju, ni obremenitev. S tem je tudi del, namenjen učenju teorije, sprejet pozitivno.

Ključne besede: spremljanje napredovanja znanja, vrednotenje znanja, domače naloge, slovenščina.

POMEN POVEZAV S ŠOLAMI IN DRUGIMI USTANOVAMI V SLOVENIJI ZA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI IZVAJANJA DOPOLNILNEGA POUKA

Nina Žnidarič, Osnova šola Velika Nedelja

Pouk slovenščine kot drugega jezika v Varaždinski županiji je zastavljena tako, da s temami, ki so učencem blizu, obravnava razmerja med jezikom in kulturo v širšem smislu. Tako na primer prek slovenskih literarnih del, ljudskih pesmi ali zgolj zemljepisnih značilnosti Slovenije učencu približa slovensko kulturo. Pri pouku učenci veliko govorijo, pojejo, recitirajo, dramatizirajo in se učijo preko igre. Vendar pa je pomembno tudi, da učencem ob rednem in sistematičnem pouku slovenščine, ponudimo priložnost za jezikovne in kulturne stike s Slovenijo. Zato vsako leto izvedemo zaključno ekskurzijo za učence, ki postane še ena priložnost za razvijanje jezikovne zmožnosti in spoznavanje kulture.

Večkrat se učiteljice slovenščine povežemo z društvi ali zavodi iz lokalnega okolja in jih pripeljemo na hrvaške šole, kjer se v obliki delavnic predstavijo učencem. Tako smo do sedaj sodelovali z Društvom kmetič iz Vidma pri Ptuju, s Splošno knjižnico Ormož, z Osnovno šolo Velika Nedelja, Osnovno šolo Ormož, Gimnazijo Ormož in Mladinskim centrom Ormož. Vsako leto pa pripravimo tudi zaključno prireditev za starše.

Teorije učenja pravijo, da se ljudje najbolje učimo skozi izkušnje in skupaj z drugimi ljudmi. Takšna obravnava slovenskega jezika in kulture je bolj učinkovita, ne samo zaradi konkretnega učenja iz prakse, temveč tudi zaradi nenehnega kulturnega in medjezikovnega stika učencev z deležniki iz Slovenije. Učenci tako izboljšajo svoje jezikovne kompetence, hkrati pa jim je ponujeno spodbudno učno okolje, kjer je pozornost usmerjena na konkretno in vključuje znanje, ki ga učenci že imajo ter snuje učenje na njihovih izkušnjah.

Ključne besede: medjezikovni stik, dodatne aktivnosti, povezave s Slovenijo, slovenščina.

KOLIČINSKO RAZMERJE RAZLIČNIH VSEBIN PRI IZVAJANJU DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE: UČENJE JEZIKA IN SPOZNAVANJE KULTURE

Mateja Krajnc, Osnovna šola Videm

Jezik in kultura sta v zelo tesni in zapleteni medsebojni povezavi. Učenje tujega jezika pomeni tudi spoznavanje kulturnega konteksta govorcev tega jezika z mislijo na akulturacijo, čeprav gre pri poučevanju kulture v nižjih stopnjah osnovne šole bolj za poznavanje in zavedanje tuje kulture.

Predstavitev temelji na prikazu modela pouka, ki se izvaja na Osnovni šoli Lepoglava. Pozornost je namenjena razmerju vključevanja jezikovnih vsebin in vsebin kulture v pouk. Izhaja se iz vsebin, na osnovi katerih so predstavljene različne metode in oblike dela kot dokaz, da se jezik in slovenska kultura vključujeta v pouk hkrati.

Primeri so podprti s strokovno literaturo. Govora je o komunikacijskem pristopu, motivaciji učencev, prav tako ne moremo mimo elekticizma v oblikah, metodah in vsebinah, o sinergiji – prepletu metod, modelov, odnosov, deležnikov itd. Zadnje se nanaša na učence, učitelje, vodstvo šol gostiteljic, starše, vodilne v projektu itd. Podobno je z vpletanjem vsebin v pouk.

Vse to učiteljem predstavlja izziv, ki ga že več let sprejemamo in se ob tem soočamo s težavami, dvomi, vprašanji in ne nazadnje tudi z zadovoljstvom, da materinščina z našo pomočjo sega prek meja države.

Ključne besede: jezik, kultura, komunikacijski pristop, motivacija, slovenščina.

NAČINI MOTIVIRANJA UČENCEV (IN STARŠEV) ZA OBISKOVANJE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENSKEGA JEZIKA NA HRVAŠKEM TER NA DRUGI STRANI VODSTEV ŠOL ZA ORGANIZACIJO IN PROMOCIJO POUKA

Polona Žalar, Zavod za usposabljanje, delo in varstvo dr. Marijana Borštnarja Dornava

Sodelovanje med učitelji, starši in vodstvi šol je ključnega pomena, da se pouk slovenskega jezika na šoli sploh izvaja ter je uspešen in obiskovan. Pouk je prostovoljen, zato je motivacija, predvsem pestrost dejavnosti, ustvarjalni načini učenja, ekskurzije v Slovenijo in druge možnosti vključevanja učencev v komunikacijo z naravnimi govorci slovenščine, velikega pomena. Pester izbor dejavnosti in bogastvo različnih učnih stilov in didaktičnih pristopov pomagata približati jezik in najti načine, da bodo učenci radi prihajali k uram slovenščine ter jim bo učenje jezika in spoznavanje kulture naroda, ki je hkrati podoben njihovemu, pa vendar različen, zanimivo, pestro in prijetno doživetje. V prvi vrsti je pomembno sodelovanje s šolo in vodstvi, ki dejavnost učenja podpirajo, zagotavljajo ustrezne delovne pogoje in sodelujejo z učitelji ter so hkrati pomoč pri organizaciji različnih dejavnosti. Če je vodstvo šole dovolj motivirano in naklonjeno dejavnosti učenja slovenščine na šoli, je tudi starše lažje motivirati in spodbuditi, kar je posledično motivacija tudi za učence. V prispevku bodo predstavljeni do sedaj uporabljeni načini motiviranja učencev in staršev ter sodelovanje s šolo na podlagi primerov dobre prakse.

Ključne besede: motivacija učencev, sodelovanje staršev, šola, slovenščina.

3. SKLOP – PREDSTAVITEV »VESELE SLOVENŠČINE« NA POLETNI ŠOLI

PRIMER OBRAVNAVE MÖDERNDORFERJEVEGA ROMANA KIT NA PLAŽI ZA UČENCE PRISELJENCE OZIROMA ZA UČENCE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE V TUJINI

Zvonka Kajba, Osnovna šola Frana Erjavca Nova Gorica

Ker je aktualni sodobni mladinski roman Vinka Möderndorferja Kit na plaži v slovenskem literarnem prostoru dosegel viden uspeh in se osnovnošolci predmetne stopnje v Sloveniji (po mojih izkušnjah) z naklonjenostjo odzivajo nanj, je v prispevku predstavljeno učno gradivo za obravnavo posameznih odlomkov iz romana. Gradivo je bilo uporabljeno na Poletni šoli slovenščine 2018 v Tolminu in se uporablja tudi v Osnovni šoli Frana Erjavca Nova Gorica. Knjigo imajo učenci v šoli tudi za domače branje.

Učno gradivo je namenjeno slovansko govorečim učencem začetnikom. V njem je poudarek na besedišču in strukturah (predstavljenih s slikovnim gradivom), ki so del vsakdanje komunikacije, hkrati pa so bistveni za razumevanje same zgodbe. Učenec se tako aktivno vključi v sprejemanje obravnavne snovi – spoznava književno delo, ob tem pa se nauči besedišča in komunikacijskih vzorcev, ki mu omogočajo osnovno sporazumevanje v slovenskem jeziku.

Roman ponuja veliko različnih vsebin in tem, predpisanih v učnem načrtu »Dopolnilni pouk slovenščine v tujini« (2016), na primer temi moja družina in prijatelji ter šola in razred.

Učenec ob učenju slovenskega jezika spozna tudi kulturo in aktualno slovensko književnost.

Ključne besede: mladinski roman, Möderndorfer, učno gradivo, slovenska književnost.

INDIVIDUALIZACIJA POUKA SLOVENŠČINE V HETEROGENIH SKUPINAH S POMOČJO IKT

Barbara Upale, Ekonomska šola Ljubljana

Velik izziv pri poučevanju slovenščine kot drugega ali tujega jezika je, kako izvajati pouk v skupinah, ki so tako starostno kot jezikovno (raven znanja, J1) heterogene, da bi bili učenci pri pouku motivirani in aktivni ter da bi bili pripravljeni delati tudi domače naloge.

Računalniške aplikacije, ki jih je v zadnjem času na voljo zelo veliko, nam omogočajo zanimive, drugačne pristope, saj se z nalogami v interaktivni obliki učencem približamo na njim ljub način – z uporabo pametnih telefonov, tablic ali računalnika.

Pri načrtovanju pouka s pomočjo IKT je v heterogenih skupinah treba upoštevati naslednje:

- izhodiščna tema naj bo za vse učence v skupini enaka;
- prva ura pouka naj bo v celoti namenjena skupni obravnavi teme; vsebuje naj učiteljevo razlago in preverjanje ravni znanja učencev v skupini glede izbrane teme;
- naloge, narejene s pomočjo računalniških aplikacij, naj bodo pripravljene nivojsko, od začetne do višje oziroma izpopolnjevalne ravni;
- učitelj naj kljub individualnemu reševanju nalog pri takšnih urah ohranja aktivno vlogo, preverja uspešnost reševanja, nudi dodatno razlago (individualno ali vsem v razredu) in motivira učence, da se lotevajo istih nalog večkrat;
- učitelj naj učence spodbuja, da naj svoje znanje utrjujejo tudi doma, reševanje interaktivnih nalog pa lahko postane tudi del družinskega učenja slovenščine, pri katerem sodelujejo starši, stari starši, sorojenci, prijatelji.

V prispevku je predstavljena nivojska obravnava teme s pomočjo aplikacije LearningApps.net, ki je brezplačno dostopna za vse uporabnike in dopušča pripravo nalog, ki preverjajo različne sestavine sporazumevalne zmožnosti. Za reševanje se ni treba registrirati, dostop omogočimo z deljenjem spletne povezave po e-pošti, z vdeltavo v spletno stran oziroma spletno učilnico ali s pomočjo kode QR. Učenci dobijo takojšnjo povratno informacijo o ustreznosti svojih odgovorov in lahko naloge rešujejo v neomejenih poskusih.

Ključne besede: slovenščina kot drugi ali tuji jezik, heterogene skupine, nivojski pouk, IKT.

SLOVENŠČINA V ŽIVO

Bernarda Volavšek Kurasch, Pedagoška visoka šola na Koroškem (Pädagogische Hochschule Kärnten – Viktor Frankl Hochschule)

Tatjana Vučajnk, Univerza Alpe-Jadran v Celovcu

Projekt, ki poteka v sodelovanju dveh visokošolskih ustanov na avstrijskem Koroškem, v ospredje postavlja jezikovno-kulturološke posebnosti, ki jih učenci slovenščine spoznavajo na t. i. projektnih dnevih v razredu in na terenu.

Učenci treh koroških novih srednjih šol (v starosti od 10 do 14 let) se v okviru projektnih dnevov ob izvirni avtorski slovenski slikanici seznanjajo s specifičnim besediščem in jezikovnimi strukturami. Sledi dvodnevni tabor v Prekmurju, kjer so učencem iz heterogenih razredov na voljo praktično naravnane motivacijske dejavnosti (npr. lončarska delavnica), ki jim omogočajo uporabo usvojenega jezikovnega znanja na določeno strokovno temo, v našem primeru lončarstva in arhitekture. Tabor z ogledom pokrajinskega arhitekturnega izročila in z delavnicami v slovenskem jeziku posreduje učencem iz zamejstva širši slovenski jezikovno-kulturni prostor.

Ključne besede: izvirna slovenska slikanica, jezikovno-kulturne značilnosti, slovenščina kot drugi jezik, nova srednja šola na Koroškem, projektni dnevi.

JEZIK IN KULTURA SKOZI IZVIRNO SLOVENSKO MLADINSKO LEPOSLOVJE

Tatjana Vučajnk, Univerza Alpe-Jadran v Celovcu

V prispevku je predstavljeno branje izvirnega slovenskega otroškega in mladinskega leposlovja kot del pouka materinščine v tujini in vesele slovenščine na poletni šoli za otroke in mladostnike. Pri pouku materinščine v tujini je to povezano z bralno značko in individualizacijo samega pouka, na poletni šoli pa se pri veseli slovenščini utrjuje pripovedovanje ob slikanici, kar je obogatitvena dejavnost, ki še dodatno spodbuja jezikovno kopel. Slikanica s povednimi ilustracijami bralcem z manjšim znanjem slovenščine omogoča sklepanje o pomenu in omogoča globalno razumevanje besedila. Priprava na pripovedovanje ob slikanici poteka zunaj rednih ur pouka tako s samostojnim branjem kot z branjem v družini in s pomočjo vodiča za prebiranje knjig, ob katerem se učenci ob zapisu seznanijo z osnovami literarnih terminov v slovenščini.

Ključne besede: branje, izvirno slovensko in mladinsko leposlovje, književna didaktika, jezik in kultura.

POTUJEMO V SLOVENIJO

Metoda Perger, Osnovna šola Kuzma

V prispevku sta predstavljena izvirna učbenika s pripadajočima delovnima zvezkoma Potujemo v Slovenijo avtorice Valerije Perger, ki sta namenjena poučevanju slovenščine v porabskih šolah v sedmem in osmem razredu. Učbenika sta zasnovana kot fiktivno potovanje učencev in učiteljice po Sloveniji, na katerem spoznavajo slovenske pokrajine prek geografskih, zgodovinskih, etnografskih in literarnih (najpomembnejši književniki in njihova dela) tem. Veliko je tudi dialogov z različnimi situacijami, delovna zvezka pa ponujata raznovrstne tipe nalog. Gradivo se uporablja tudi v poletni šoli, zato bo ena izmed tem podrobneje predstavljena v prispevku. Učbenika bi lahko bila odličen pripomoček tudi za učitelje, ki poučujejo slovenski jezik na Hrvaškem.

Ključne besede: izvirni učbenik, izvirni delovni zvezek, slovenščina, Porabje.

Program konference

9.30–10.00	Prihod in registracija
-------------------	------------------------

Otvoritev in pozdravni nagovori predstavnikov organizatorjev konference

10.00–10.10	Roman Gruden, <i>Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport</i>
10.10–10.20	Sonja Novak Lukanovič, <i>Inštitut za narodnostna vprašanja</i>

1. sklop – Pomen učenja jezika za manjšino

Moderatorica: Sonja Novak Lukanovič

10.20–10.30	Marko Stabej, <i>Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani</i>	Slovenska državna jezikovna politika in zamejstvo – od slovenščine do slovenstva in nazaj
10.30–10.40	Mojca Medvešek, <i>Inštitut za narodnostna vprašanja</i>	Stališča učencev, dijakov in staršev o učenju slovenščine v Varaždinski in Medžimurski županiji
10.40–10.50	Tatjana Vučajnk, <i>Univerza Alpe-Jadran v Celovcu</i>	Poučevanje in učenje slovenščine v tujini
<i>Razprava</i>		

Odmor za kavo (11.20 – 11.35)

2. sklop – Izvajanje dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture v Varaždinski županiji

Moderatorica: Metoda Perger

11.35–11.45	Damjana Hliš, <i>Osnova šola Videm</i>	Spremljanje napredovanja učencev, vrednotenje znanja, domače naloge - kdaj postane učenje jezika obremenitev?
11.45–11.55	Nina Žnidarič, <i>Osnova šola Velika Nedelja</i>	Pomen povezav s šolami in drugimi ustanovami v Sloveniji za izboljšanje kakovosti izvajanja dopolnilnega pouka
11.55–12.05	Mateja Krajnc, <i>Osnovna šola Videm</i>	Količinsko razmerje različnih vsebin pri izvajanju dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture: učenje jezika in spoznavanje kulture
12.05–12.15	Polona Žalar, <i>Zavod za usposabljanje, delo in varstvo dr. Marijana Borštnarja Dornava</i>	Načini motiviranja učencev (in staršev) za obiskovanje dopolnilnega pouka slovenskega jezika na Hrvaškem ter na drugi strani vodstev šol za organizacijo in promocijo pouka
<i>Razprava</i>		

Odmor z malico (12.45 – 13.15)

3. sklop – Predstavitev »Vesele slovenščine« na poletni šoli

Moderatorica: Damjana Hliš

13.15–13.25	Zvonka Kajba, <i>Osnovna šola Frana Erjavca Nova Gorica</i>	Primer obravnave Möderndorferjevega romana Kit na plaži za učence priseljence oziroma za učence dopolnilnega pouka slovenščine v tujini
13.25–13.35	Barbara Upale, <i>Ekonomška šola Ljubljana</i>	Individualizacija pouka slovenščine v heterogenih skupinah s pomočjo IKT
13.35–13.45	Bernarda Volavšek Kurasch, <i>Pedagoška visoka šola na Koroškem</i> Tatjana Vučajnk, <i>Univerza Alpe-Jadran v Celovcu</i>	Slovenščina v živo
13.45–13.55	Tatjana Vučajnk, <i>Univerza Alpe-Jadran v Celovcu</i>	Jezik in kultura skozi izvirno slovensko mladinsko leposlovje
13.55–14.10	Metoda Perger, <i>Osnovna šola Kuzma</i>	Potujemo v Slovenijo
<i>Razprava in zaključek konference</i>		

Prostor za vaše zapiske.

Prostor za vaše zapiske.

Prostor za vaše zapiske.

Prostor za vaše zapiske.